

Рада Європейського Союзу

Брюссель, 6 жовтня 2016 р.
(Оригінал: англійською мовою)

12786/16

LIMITE

ENV 628
CLIMA 130
COEST 245

ЗАПИСКА ДО ПУНКТУ «ІНШЕ» ПОРЯДКУ ДЕННОГО

Від кого: Загальний секретаріат Ради
Кому: Комітету постійних представників (Частина 1)/Раді
Тема: Декларація про співробітництво у сфері охорони навколишнього середовища та боротьби зі зміною клімату у Східному партнерстві
- Затвердження від імені Європейського Союзу

1. Охорона навколишнього середовища була визначена одним із пріоритетів співробітництва на самітах Східного партнерства (СхП) у Вільнюсі (2013 р.) та Ризі (2015 р.). У червні 2015 р. у Мінську відбувся неформальний Діалог міністрів СхП, зосереджений на питаннях охорони навколишнього середовища, який надав можливість детальніше обговорити екологічні питання з метою визначення сфер, які становлять спільний інтерес, і подальших дій.

У цьому контексті необхідність постійного співробітництва між урядами та іншими зацікавленими сторонами з метою ефективного розв'язання екологічних і кліматичних проблем неодноразово підтверджувалася і підкреслювалася з інших нагод і на різноманітних заходах, як на регіональному, так і на глобальному рівні, востаннє – на Восьмій Конференції міністрів регіону ЄЕК ООН «Навколишнє середовище для Європи» у Батумі (Грузія, 8-10 червня 2016 р.), яка прийняла Заяву міністрів і на якій були присутні як ЄС, так і держави-члени ЄС, а також партнери з регіону СхП.

Крім того, 14 грудня 2015 р. Рада прийняла висновки щодо «Перегляду Європейської політики сусідства», де вона «знов підтверджує значущість Східного партнерства та свою прихильність до продовження реалізації спільних пріоритетів, погоджених на Ризькому та попередніх самітах Східного партнерства», а також «підтримує подальше зміцнення цього регіональному виміру, зокрема за допомогою регіональних програм ЄС і багатосторонньої структури СхП»*.

2. На цьому тлі 18 жовтня 2016 р. у Люксембурзі відбудеться перша Нарада міністрів СхП з питань охорони навколишнього середовища та боротьби зі зміною клімату, яку спільно проводитимуть держава, головуєча у ЄС, і Комісія. На цьому заході, що проходить відразу після засідання Ради (з питань охорони навколишнього середовища), запланованого на 17 жовтня 2016 р., буде ухвалено Декларацію міністрів. Декларація має на меті не прийняття нових зобов'язань, а забезпечення і посилення співробітництва у питаннях навколишнього середовища, клімату і сталого розвитку на різних рівнях і шляхом різних заходів у рамках Східного партнерства; оцінку прогресу, досягнутого у наступні два роки; покладення на Панель СхП з питань охорони навколишнього середовища та боротьби зі зміною клімату задачі розроблення проекту плану заходів із виконання Декларації.
3. Підготовка до цього заходу проводилася у рамках Спеціальної панелі з питань охорони навколишнього середовища та боротьби зі зміною клімату, наради якої відбулися у лютому і травні 2016 р. у Брюсселі (друга з цих нарад була відкрита для участі зацікавлених сторін). Інформацію про переговорний процес була надана Комісією на рівні Робочої групи (WPIEI) у січні-лютому 2016 р. 28 липня 2016 р. делегаціям був розісланий проект тексту Декларації міністрів, підготовлений за результатами цих переговорів.

28 вересня 2016 р. у рамках Робочої групи було запущено неформальну процедуру «відсутності заперечень» щодо останнього варіанту проекту Декларації міністрів, яка не відрізнялася істотно від тексту, розповсюдженого в червні, на предмет отримання згоди делегацій. Одна делегація порушила вищезгадану неформальну процедуру, а інші делегації надали зауваження до тексту.

---

* Doc. 15169/15.

У відповідь на це головуюча держава на основі тісних консультацій з Комісією підготувала переглянутий текст Декларації міністрів, щодо якого 4 жовтня 2016 р. була запущена ще одна неформальна процедура «відсутності заперечень». У ході цієї процедури одна делегація знов висловила занепокоєння, яке було усунуто шляхом подальшого коригування тексту та розповсюдження його остаточного варіанту.

Згода всіх делегацій щодо цього остаточного проекту тексту була зрештою підтверджена 6 жовтня 2016 р., чим неформальна процедура «відсутності заперечень» була завершена.

4. У світлі вищевикладеного та з урахуванням вищезгаданої Наради міністрів СхП, запланованої на 18 жовтня 2016 р., останній варіант тексту проекту Декларації міністрів СхП, що наведений у Додатку до цієї Записки, зараз подається від імені Європейського Союзу на затвердження Комітетові постійних представників і Раді як пункт «інше» порядку денного одного з їхніх наступних засідань.

**ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО
У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА БОРОТЬБИ ЗІ
ЗМІНОЮ КЛІМАТУ У СХІДНОМУ ПАРТНЕРСТВІ**

1. Міністри охорони навколишнього середовища держав-членів ЄС, Міністри охорони навколишнього середовища країн Східного партнерства (СхП), Комісар ЄС із питань навколишнього середовища, Комісар ЄС із питань клімату та Комісар ЄС із питань Європейської політики сусідства і розширення, які зібралися у Люксембурзі 18 жовтня 2016 р.,

2. Нагадуючи:
  - a) спільні Декларації самітів Східного партнерства у Вільнюсі (листопад 2013 р.) та у Ризі (травень 2015 р.), у яких охорона навколишнього середовища була визначена одним із пріоритетів співробітництва;
  - b) неформальний Діалог міністрів країн СхП із питань охорони навколишнього середовища, що відбувся у Мінську в червні 2015 р.;
  - c) спільне Повідомлення Верховного представника і Європейської Комісії Європейському Парламенту, Раді, Європейському економічному та соціальному комітету й Комітету регіонів «Перегляд Європейської політики сусідства» від 18 листопада 2015 р.;
  - d) угоди про асоціацію та угоди про партнерство і співробітництво між Європейським Союзом і відповідними східними партнерами;
  - e) Підсумковий документ Саміту ООН з питань сталого розвитку 2015 р. «Перетворення нашого світу: Порядок денний для сталого розвитку на період до 2030 року»;
  - f) Паризьку угоду зі зміни клімату;
  - g) Висновки Ради Міністрів закордонних справ щодо європейської дипломатії у галузі клімату після КС21 від 15 лютого 2016 р. та відповідний план заходів щодо дипломатії ЄС у галузі клімату на 2016 р.;
  - h) Програму роботи Платформи 2 на 2014-2017 рр., яка включає Панель СхП з питань охорони навколишнього середовища та боротьби зі зміною клімату;

- i) підсумки Конференції міністрів «Навколишнє середовище для Європи» у Батумі (8-10 червня 2016 р.), зокрема «Всеєвропейську рамкову стратегію переходу до «зеленої» економіки», Батумську ініціативу з «зеленої» економіки, а також Батумську ініціативу з боротьби за чисте повітря;
- j) спільні проблеми та потреби щодо охорони навколишнього середовища і боротьби зі зміною клімату, що існують у ЄС та регіоні СхП, а також поточну роботу в інших відповідних регіонах;
- k) прогрес, досягнутий у сфері охорони навколишнього середовища і боротьби зі зміною клімату шляхом політичного діалогу і співробітництва між ЄС, державами-членами ЄС і партнерами з СхП за допомогою підтримки та проектів ЄС, зокрема тих, що впроваджуються спільно міжнародними організаціями;

3. Підкреслюючи:

- a) те, що екологічні та кліматичні проблеми є транскордонними та взаємопов'язаними за характером, отже, їх вирішення потребує комплексного підходу. Ураховуючи географічну близькість країн ЄС і СхП та їхні спільні природні багатства, потрібні посилене транскордонне співробітництво і спільні заходи щодо повітря, лісів, земель і ґрунтів, природи і біорізноманіття, водних ресурсів, зокрема морів;
- b) потребу у співробітництві між урядами, місцевими адміністраціями, громадянським суспільством, приватним сектором та іншими зацікавленими сторонами і активне їх залучення для вирішення екологічних і кліматичних проблем;
- c) важливість співробітництва між міністерствами екології та іншими профільними міністерствами, зокрема сільського господарства, лісового господарства, транспорту, охорони здоров'я, економіки, енергетики, фінансів, територіального/регіонального розвитку, освіти, для забезпечення ефективної інтеграції питань охорони навколишнього середовища в інші стратегічні документи;
- d) те, що у «Перегляді Європейської політики сусідства» констатовано, що ЄС: (i) підтримуватиме ресурсоефективну економіку шляхом вирішення екологічних проблем, як-от деградація природних ресурсів і конкуренція за них, та (ii)

вимагатиме більшої уваги до заходів із боротьби зі зміною клімату як від ЄС, так і від самих партнерів;

- e) важливість реалізації «Порядку денного у галузі сталого розвитку на період до 2030 року» і досягнення Цілей сталого розвитку;
- f) мету Паризької угоди зі зміни клімату щодо забезпечення рішучої всесвітньої відповіді на загрозу зміни клімату в контексті сталого розвитку і вжиття зусиль для викорінення бідності, з посиленням реалізації Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, включно з досягненням її цілі;
- g) потребу в повномасштабній реалізації Паризької угоди зі зміни клімату та виконання зобов'язань за цією угодою для досягнення балансу між антропогенними викидами з джерел і абсорбцією поглиначами парникових газів;
- h) важливість забезпечення цілісності всіх екосистем і захисту біорізноманіття при вжитті заходів із боротьби зі зміною клімату;
- i) необхідність охороняти навколишнє середовище як постачальника широкого спектру екосистемних ресурсів, зокрема захисту ґрунтів і водних ресурсів, покращення якості повітря і води й видалення парникових газів;
- j) необхідність переходу до раціонального і комплексного управління природними ресурсами, а також до раціонального споживання і виробництва на засадах циркулярної економіки;
- k) можливості, створювані завдяки охороні навколишнього середовища, зокрема для приватного сектора і промисловості, щодо стимулювання економічного зростання, сприяння інноваціям, створення робочих місць, покращення якості життя для всіх громадян і для забезпечення сталого майбутнього;
- l) потребу в інвестиціях у енергоефективність, відновлювані джерела енергії та реструктуризацію субсидій і тарифів з урахуванням потреб соціально незахищених споживачів, як внесок не тільки в самозабезпеченість енергією, а й у ефективну боротьбу зі зміною клімату;
- m) посилення екологічних і кліматичних загроз і впливів у регіоні СхП, зокрема для вразливих територій та екосистем, і необхідність продовження розбудови узгоджених систем природоохоронних зон;
- n) те, що Панель СхП з питань охорони навколишнього середовища та боротьби зі зміною клімату повинна бути форумом для стимулювання, контролювання і заохочення співробітництва та ініціатив щодо заходів у царині охорони навколишнього середовища і боротьби зі зміною клімату між ЄС і країнами СхП,

зокрема у партнерстві з Платформою СхП з енергетичної безпеки та іншими відповідними органами;

- o) внесок ЄС, міжнародних фінансових установ та міжнародних організацій (ООН, ОЕСР та інших) через їхню відповідну діяльність у царині охорони навколишнього середовища і боротьби зі зміною клімату, зокрема у рамках флагманських проєктів СхП, як-от EaP GREEN та CLIMA East;
- p) роль організацій громадянського суспільства (ОГС) в охороні навколишнього середовища, у сприянні розширенню регіонального діалогу, інформаційно-роз'яснювальної роботи та співробітництва, у посиленні відповідальності та прихильності урядів;
- q) внесок Форуму громадянського суспільства і регіональних екологічних центрів (РЕЦ) СхП у роботу Панелі з питань охорони навколишнього середовища та боротьби зі зміною клімату;
- r) роль глобальних і регіональних багатосторонніх угод з охорони навколишнього середовища та двосторонніх угод з охорони навколишнього середовища та боротьби зі зміною клімату;
- s) необхідність урахування синергетичної взаємодії з іншими доречними регіональними та двосторонніми ініціативами, а також із макрорегіональними стратегіями ЄС;
- t) важливість стратегічних екологічних оцінок і оцінок впливу на навколишнє середовище як наріжних каменів належного екологічного врядування та необхідність транскордонного і регіонального співробітництва у цих сферах;
- u) потребу в якісних даних про навколишнє середовище, що відповідають принципам Спільної екологічної інформаційної системи (CEIS), у масштабах усього регіону, з обміном досвідом між державами-членами СЕА та Eionet;
- v) необхідність визначення пріоритетів і розбудови спроможності країн для підготовки екологічно сталих проєктів із метою залучення фінансування для екологічної інфраструктури у регіоні СхП із боку міжнародних фінансових установ та приватного сектора на основі державно-приватного партнерства, де це доречно;
- w) потребу в достатніх ресурсах для вирішення екологічних проблем регіону й виконання зобов'язань за двосторонніми, регіональними та багатосторонніми угодами;

- x) корисність інструментів інституційної підтримки ЄС, таких як твіннінг і TAIEХ, а також регіональних і двосторонніх програм з охорони навколишнього середовища і боротьби зі зміною клімату;
- y) роль освіти для охорони навколишнього середовища і сталого розвитку, зокрема у рамках процесу «Освіта для сталого розвитку»;
- z) необхідність додати глибший політичний вимір до співробітництва у царині охорони навколишнього середовища і боротьби зі зміною клімату у Східному партнерстві, зокрема посилення синергетичного ефекту взаємодії з процесами, до яких залучені ЄС і СхП;
- aa) корисність зустрічей на високому рівні між міністрами охорони навколишнього середовища та іншими профільними міністрами для створення стратегічної основи співробітництва у рамках СхП і обміну досвідом, передовою практикою та рішеннями;

4. Заявляють, що вони:

- a) здійснюватимуть регіональне співробітництво з питань охорони навколишнього середовища, боротьби зі зміною клімату і сталого розвитку в рамках Східного партнерства і посилюватимуть, де доречно, реалізацію екологічних розділів двосторонніх угод між ЄС і країнами СхП;
- b) сприятимуть посиленню ролі Панелі з питань охорони навколишнього середовища та боротьби зі зміною клімату у визначенні рішень спільних екологічних проблем регіону;
- c) співпрацюватимуть над реалізацією «Порядку денного у галузі сталого розвитку на період до 2030 року» на основі дій як державного, так і приватного секторів, зокрема у взаємозв'язку з Європейським планом зовнішніх інвестицій;
- d) співпрацюватимуть над виконанням Паризької угоди зі зміни клімату та своїх зобов'язань щодо досягнення її довгострокової мети, а також розширять стратегічне співробітництво з організаціями громадянського суспільства у контексті Глобального порядку денного в галузі клімату;
- e) співпрацюватимуть у галузі природоохоронного врядування та сприятимуть переходу до «зеленої» та циркулярної економіки, якнайкраще використовуючи існуючі регіональні структури, ініціативи та програми, а також переваги та

можливості, що їх вона надає для економічної диверсифікації, ефективності використання ресурсів, кліматичної нейтральності та сталого розвитку з низьким рівнем викидів, із метою досягнення відчутних результатів;

- f) розширятимуть заходи, спрямовані на забезпечення ефективного дотримання законодавства і боротьби з незаконною діяльністю, що спричиняє негативний вплив на навколишнє середовище;
- g) співпрацюватимуть задля ратифікації та ефективного виконання багатосторонніх угод з охорони навколишнього середовища, зокрема екологічних конвенцій ЄЕК ООН, а також виконання інших зобов'язань, узятих у рамках міжнародних форумів;
- h) підтримуватимуть заохочення ініціативи «Угода мерів із клімату та енергії», «зелених» міст і сталого міського розвитку задля досягнення цілей «зеленої» економіки;
- i) підтримуватимуть інтеграцію задач щодо охорони навколишнього середовища, боротьби зі зміною клімату та сталого розвитку в усі сфери політики й розширятимуть міжгалузеве та міжміністерське співробітництво;
- j) намагатимуться забезпечити прийняття і ефективне впровадження процедур СЕО та ОВНС на національному рівні та у транскордонному контексті згідно з Конвенцією Еспо і Протоколу щодо СЕО до неї;
- k) підтримуватимуть залучення громадянського суспільства до прийняття рішень, стратегічного планування і впровадження та моніторингу результатів екологічної політики, програм і планів згідно з Орхуською конвенцією;
- l) сприятимуть дискусіям між ЄС, урядами держав і ОГС щодо поставлення і досягнення конкретних цілей екологічних реформ у країнах СхП;
- m) продовжуватимуть співпрацю з РЕЦ, визнаючи їхню роль у регіоні;
- n) підтримуватимуть зусилля щодо вдосконалення екологічної інформації та обміну нею згідно з принципами ССЕІ задля забезпечення прозорості, підзвітності та підтримання прийняття науково обґрунтованих рішень, включно з моніторингом досягнення ЦСР і відповідним звітуванням;
- o) адаптуватимуть допомогу, надавану ЄС партнерам-країнам СхП з питань навколишнього середовища і зміни клімату, до спільних пріоритетів і потреб на основі стратегічного галузевого підходу;
- p) братимуть активну участь у поточних, нових і майбутніх проектах у галузі охорони навколишнього середовища і боротьби зі зміною клімату, як от твіннінг-

проекти та фінансовані ЄС регіональні проекти EaP GREEN, EUWI+ та CLIMA East, забезпечуватимуть ефективне впровадження цих проектів і вживатимуть подальших заходів для демонстрації їхніх переваг;

- q) продовжуватимуть спільну роботу з міжнародними фінансовими установами задля забезпечення залучення всіх партнерів до реалізації планової стратегії зменшення марнотратного споживання енергії та підвищення ефективності, зокрема у житловому і транспортному секторах;
- r) сприятимуть синергетичній взаємодії з іншими відповідними регіональними процесами, наприклад, щодо Південного сусідства, Південно-Східної Європи та Центральної Азії;
- s) забезпечуватимуть, щоб національні адміністративні структури були належним чином оснащені для протидії екологічним і кліматичним викликам, зокрема, де можливо, шляхом посилення розбудови спроможності;
- t) підвищуватимуть рівень обізнаності відповідних заінтересованих сторін і співпрацюватимуть із ними у реалізації положень цієї Декларації, опираючись на їхній минулий та поточний роботу у царині навколишнього середовища і зміни клімату на регіональному і національному рівнях;
- u) зустрінуться за два роки для оцінки прогресу в співробітництві між партнерами з ЄС і СхП;
- v) доручать Панелі СхП з питань охорони навколишнього середовища та боротьби зі зміною клімату розробити проект плану заходів із реалізації положень цієї Декларації.
